

15

Druga obravnava

Na podlagi 19. člena Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradni list RS, št. 13/12), 43., 99., 100. a in 100. c člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 ZSV-UPB2 s spremembami) ter ob upoštevanju 6. člena Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 45/10 s spremembami), Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 87/06 s spremembami) in Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilu socialnovarstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04 s spremembami) je Mestni svet Mestne občine Nova Gorica na seji dne _____ sprejel naslednji

ODLOK

o organiziranju in izvajanju javne službe socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu na območju Mestne občine Nova Gorica

I. SPLOŠNE DOLOCBE

1. člen

(1) Ta odlok ureja organiziranost izvajanja javne službe socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu kot socialne oskrbe na domu (v nadaljnjem besedilu: pomoč na domu), obliko izvajanja javne službe pomoč na domu, upravičence do pomoči na domu, obseg in vrste storitev, način uveljavljanja pravice do pomoči na domu, določitev cene storitev pomoči na domu ter oprostitve plačil storitev pomoči na domu.

(2) Javna služba pomoč na domu se izvaja skladno z določili tega odloka ter veljavnimi predpisi s področja socialnega varstva.

2. člen

Pomoč na domu vsebuje socialno oskrbo upravičenca v primeru invalidnosti, starosti ter v drugih primerih, ko socialna oskrba lahko vsaj za določen čas nadomesti potrebo po institucionalnem varstvu v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki.

II. ORGANIZIRANOST IN IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE

3. člen

(1) Pomoč na domu se na območju Mestne občine Nova Gorica (v nadaljevanju: mestna občina) zagotavlja v okviru javne službe, ki je organizirana kot redna dejavnost.

(2) Mestna občina na svojem območju zagotavlja mrežo javne službe pomoči na domu praviloma s sklenitvijo pogodbe o izvajanju javne službe z javnim socialnovarstvenim zavodom, ki izpolnjuje pogoje za opravljanje službe pomoči na domu.

(3) Namero o sklenitvi pogodbe se najmanj petnajst dni pred nameravano sklenitvijo objavi na spletni strani mestne občine. V nameri se objavi pogoje za prijavo, čas, za katerega se namerava skleniti pogodba, rok, do katerega se sprejema prijave ter

osnovna pogodbeno določila. Če je interesentov za sklenitev pogodbe več, se med tistimi, ki izpolnjujejo pogoje opravi izbira na način, da se jim posreduje najmanj kriterije izbora ter rok za predložitev ponudbe. Odpiranje ponudb je javno. O izbiri odloči občinska uprava. Zoper odločitev ni pritožbe, možen pa je upravni spor, ki ne zdrži izvršitve.

4. člen

(1) V primeru, da izvajanja pomoči na domu ni mogoče organizirati po 1. odstavku prejšnjega člena, se za izvajanje javne službe podeli eno koncesijo.

(2) Koncesijo za opravljanje javne službe pomoči na domu podeli na podlagi mnenja socialne zbornice občinski organ, pristojen za socialno varstvo. Koncesijo se podeli v skladu z določili Zakona o socialnem varstvu in Pravilnika o koncesijah na področju socialnega varstva pravni oziroma fizični osebi, ki izpolnjuje z zakonom in v javnem razpisu določene pogoje.

5. člen

Z izbranim izvajalcem oziroma izvajalci socialnovarstvene storitve pomoči na domu mestna občina sklene ustrezno pogodbo o izvajanju javne službe, v kateri se določijo medsebojne pravice in obveznosti. Izvajalec pomoči na domu je dolžan izvajati javno službo strokovno in racionalno ter v skladu z veljavnimi predpisi ter veljavnimi standardi in normativi za to področje.

II. UPRAVIČENCI DO POMOČI NA DOMU

6. člen

(1) Upravičenci do pomoči na domu (v nadaljevanju: upravičenci) so osebe s stalnim prebivališčem na območju mestne občine, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo duševno in telesno počutje in lahko funkcionirajo v domačem bivalnem okolju tako, da jim vsaj za določen čas ni potrebno institucionalno varstvo v zavodu, drugi družini ali drugi organizirani obliki.

(2) Upravičenci so:

- osebe stare nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo starost, nesposobne za samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb, ki po oceni pristojne komisije ne zmorejo samostojnega življenja, če stopnja in vrsta njihove invalidnosti omogočata občasno oskrbo na domu,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolni in osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, so pa po oceni pristojnega centra za socialno delo brez občasne pomoči druge osebe nesposobne za samostojno življenje,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

III. VRSTE STORITEV

7. člen

(1) Pomoč na domu se prilagodi posameznemu upravičencu in obsega:

- pomoč pri temeljnih dnevni opravilih: pomoč pri oblačenju ali slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanju in negi osebnih ortopedskih pripomočkov,
- gospodinjsko pomoč: prinašanje enega pripravljenega obroka ali nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora,
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

(2) Upravičenec je upravičen do pomoči na domu, če potrebuje najmanj dve opravili iz dveh različnih sklopov opravil iz prejšnjega odstavka.

IV. POSTOPEK UVELJAVLJANJA PRAVICE

8. člen

(1) Socialnovarstvena storitev pomoč na domu je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, pri kateri sodelujejo vodja oziroma koordinator storitve, neposredni izvajalec pomoči na domu, upravičenec ter ključni ali odgovorni družinski člani.

(2) Storitev pomoč na domu se začne na zahtevo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in vsebuje dva dela.

(3) V prvem delu se ugotavlja upravičenost do storitve, pripravi in sklene se pisni dogovor o medsebojnih obveznostih, obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitev. Organizira se ključne člane okolja za sodelovanje pri zagotavljanju pomoči ter izvede uvodna srečanja med izvajalcem in upravičenem ali družino. Drugi del storitve pa zajema vodenje storitve, koordinacijo izvajalcev in njihovo usmerjanje, sodelovanje z upravičenci pri izvajanju dogovora in pri zapletenih življenjskih situacijah upravičencev ter neposredno izvajanje storitve pomoči na domu upravičenca po dogovorjenih vsebinah in v dogovorjenem obsegu.

(4) Storitev se izvaja po predpisih, ki določajo standarde in normative socialnovarstvenih storitev.

V. DOLOCANJE CENE STORITVE IN OPROSTITEV PLAČILA

9. člen

(1) Ceno storitve pomoči na domu določi organ upravljanja izvajalca javne službe v skladu z določili Pravidnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev na podlagi predpisanih obrazcev.

(2) Izvajalec storitve mora k cenam storitve iz okvira javne službe pridobiti soglasje mestnega sveta.

10. člen

Osnova za plačila je cena pomoči na domu. Storitev se računa po dejansko opravljenih učinkovitih urah pri upravičencu.

11. člen

Sredstva za izvajanje javne službe zagotavlja mestna občina v vsakoletnem proračunu.

12. člen

(1) Upravičenci in drugi zavezanci so dolžni sami plačati stroške izvajanja pomoči na domu v višini veljavne cene storitve, zmanjšane za subvencijo mestne občine.

(2) Oprostitev plačila storitve pomoč na domu se določa v skladu z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev.

13. člen

(1) Če je upravičenec lastnik nepremičnin, lahko uveljavlja oprostitev plačila stroškov za pomoč na domu le, če v odločbi o oprostitvi plačila dovoli zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnin v korist mestne občine. Ta določba velja za nepremičnine, na katerih upravičenec storitve nima prijavljenega stalnega prebivališča.

(2) V primeru oprostitve plačila socialnovarstvene storitve pomoči na domu bo mestna občina uveljavljala terjatev do zapuščine v skladu določili Zakona o socialnovarstvenih prejemkih in Zakona o dedovanju.

14. člen

(1) Upravičenci plačujejo storitve pomoči na domu izvajalcu javne službe na podlagi mesečnega obračuna opravljenih storitev.

(2) Subvencijo k ceni storitve in sredstva v višini oprostitve plačil upravičencev zagotavlja mestna občina izvajalcu javne storitve na podlagi mesečnih zahtevkov.

15. člen

(1) Vsako spremembo dejstev in okoliščin, ki so bile podlaga za sklenitev dogovora in določitev plačila, je upravičenec ali zavezanec dolžan v petnajstih dneh sporočiti izvajalcu storitve oziroma v primeru oprostitve plačila pristojnemu centru za socialno delo.

(2) Upravičenec, ki je pridobil pravico do celotne ali delne oprostitve plačila storitve pomoči na domu na podlagi lažnih podatkov ali ni sporočil spremembe stanja, je dolžan vrniti vsa sredstva, ki so mu bila priznana kot pravica z zamudnimi obrestmi, ki veljajo za davke in prispevke, od dneva, ko je neupravičeno pridobil oprostitev plačila oziroma doplačila.

VI. PREHODNE IN KONCNE DOLOCBE

16. člen

V primeru, da bi se veljavni predpisi s področja socialnega varstva spremenili tako, da bi bile posamezne določbe tega odloka z njimi v nasprotju, se neposredno uporabljajo veljavna določila navedenih predpisov.

17. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka se prenehata uporabljati Pravilnik o organiziranosti in izvajanju pomoči na domu v Mestni občini Nova Gorica številka 152-01-2/98-6 z dne 29.10.1998 in Sprememba pravilnika o organiziranosti in izvajanju pomoči na domu v Mestni občini Nova Gorica številka 152-01-2/98-6 z dne 7.1.2002, ki ju je sprejel župan

18. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 007-3/2015
Nova Gorica,

Matej Arčon
ŽUPAN

Številka: 007-3/2015-5
Nova Gorica, 12. junija 2015

O B R A Z L O Ž I T E V

1. Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po sprejetju Odloka o organiziranju in izvajanju javne službe socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu na območju Mestne občine Nova Gorica (v nadaljnjem besedilu: odlok):

Zakon o socialnem varstvu - ZSV (Uradni list RS, št. 3/07 - uradno prečiščeno besedilo, 5/08, 73/08, 53/09, 56/10, 57/11, 61/10 - ZSVarPre, 62/10 - ZUPJS, 40/11 - ZUPJS-A, 40/11 - ZSVarPre-A in 57/12) določa socialnovarstvene storitve namenjene preprečevanju socialnih stisk in težav, ki obsegajo aktivnosti in pomoč za samopomoč posamezniku, družini in skupinam prebivalstva. Te socialnovarstvene storitve so: prva socialna pomoč, osebna pomoč, pomoč družini, institucionalno varstvo, vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji in pomoč delavcem v podjetjih, zavodih ter pri drugih delodajalcih.

Javna služba na področju socialnega varstva zajema socialno preventivo, prvo socialno pomoč, osebno pomoč, pomoč družini za dom in na domu, institucionalno varstvo, vodenje, varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji. Država zagotavlja mrežo javne službe za socialno preventivo, prvo socialno pomoč, osebno pomoč, pomoč družini za dom, institucionalno varstvo ter za vodenje in varstvo ter zaposlitev pod posebnimi pogoji. Občina zagotavlja mrežo javne službe za pomoč družini na domu.

Področje je v Mestni občini sedaj urejeno s Pravilnikom o organiziranosti in izvajanju pomoči na domu v Mestni občini Nova Gorica s spremembo (v nadaljevanju: pravilnik), ki ju je na podlagi Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 54/92) ter podzakonskih predpisov ter ob upoštevanju Programa varstva starejših občanov v Mestni občini Nova Gorica sprejetega na seji MS dne 26.5.1998, sprejel župan. V skladu s pravilnikom je za koordinacijo izvajanje pomoči na domu opredeljen Center za socialno delo Nova Gorica, kar je skladno z 49. členom sedaj veljavnega ZSV.

Dne 24.3.2015 je Center za socialno delo Nova Gorica Mestno občino Nova Gorica z dopisom obvestil, da bo s 1.1.2016 prenehal z izvajanjem socialno varstvene storitve pomoči na domu, saj zaradi omejitev na zakonodajnem področju ne zmorejo več uspešno zagotavljati takega razvoja pomoči na domu, ki bi sledil potrebam na terenu, poleg tega pa storitve v celoti ne izvajajo redno zaposleni, pač pa tudi zaposleni za določen čas preko programa javnih del, kar povzroča nestalnost, nestabilnost in slabšo kakovost storitev zaradi stalnih prekinitev, menjav neposrednih izvajalcev na domovih uporabnikov in vsakič znova usposabljanje novih zaposlenih, slednje večja tudi stroške storitve. Občinam predlagajo, da zagotovijo uporabnikom nespremenjeno in neprekinjeno izvajanje storitve pomoči na domu.

Zakon določa, da lahko poleg centrov za socialno delo pomoč na domu izvajajo:

- javni socialno varstveni zavodi,
- poseben javni zavod, ki ga ustanovi občina,
- pravne ali fizične osebe, ki jim občina podeli koncesijo.

V ta namen smo pripravili odlok, ki je bil v prvi obravnavi sprejet s pripombami iz razprave. V razpravi je bila podana pobuda o nadgradnji odloka z vključitvijo mobilne pomoči v javno mrežo pomoči na domu.

V skladu z Zakonom o socialnem varstvu obsega pomoč družini: pomoč za dom, pomoč na domu in socialni servis. Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev pomoč družini na domu obsega socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč. Z odlokom smo v celoti opredelili socialno oskrbo na domu. Mobilna pomoč je opredeljena kot oblika strokovne pomoči na domu, s katero se osebam z motnjami v duševnem in telesnem razvoju zagotavlja strokovna obravnava na domu in je odvisna od potreb obravnavanih oseb. Obsega opravila in postopke za korekcijo motenj, svetovalno in terapevtsko delo. Namenjena je predvsem specialno pedagoški, socialni in psihološki obravnavi ter zaposlitvi. Upravičenci do mobilne pomoči so otroci, mladostniki in odrasle osebe z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju, katerim ta oblika storitve nadomešča vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji ali institucionalno varstvo in pri katerih je s to pomočjo možno pričakovati ublažitev stanja oziroma ohranitev pridobljenih znanj in sposobnosti. Izvajalci te storitve so ponudniki pomoči na domu v okviru javne službe ter zasebniki in pravne osebe, ki opravljajo socialnovarstvene storitve na podlagi dovoljenja za delo in so vpisani v register zasebnikov in pravnih oseb, ki opravljajo socialnovarstvene storitve, ki ga vodi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (med njimi so tudi izvajalci pomoči na domu). Glede na določila Metodologije za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev je občina dolžna zagotavljati sredstva za pomoč na domu – socialno oskrbo na domu.

V zvezi vključitvijo in opredelitvijo mobilne pomoči v odlok smo naleteli na kar nekaj vprašanj, na katera sama zakonodaja ne daje konkretnega odgovora, zato smo 11. 5. 2015 zaprosili Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: ministrstvo) za pojasnila in odgovore.

Na ministrstvo smo posredovali nekaj konkretnih vprašanj in sicer ali mora občina vključiti mobilno pomoč v javno službo izvajanja pomoči na domu in na kakšen način, kako ločiti uporabnike socialne oskrbe na domu in mobilne pomoči oziroma ali morajo imeti slednji priznan določen status (npr. z odločbo CSD ali kaj podobnega). Ker je v Metodologiji cen za oblikovanje socialnovarstvenih storitev točno določeno sofinanciranje občine za socialno oskrbo na domu, smo vprašali kakšno je sofinanciranje mobilne pomoči na domu s strani občine ter kako se izračuna cena storitve mobilne pomoči. Iz Pravilnika o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev izhaja, da traja strokovna priprava za izvajanje storitev mobilne pomoči v povprečju 5 ur. Izvajanje mobilne pomoči vključuje specialnega pedagoga ali defektologa v obsegu 8 ur mesečno, socialnega delavca 2 uri mesečno in psihologa 2 uri mesečno. Zanimalo nas je še ali lahko socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč izvajata dva različna izvajalca in če lahko izvajalec socialne oskrbe sklene dogovor o izvajanju mobilne pomoči z drugim izvajalcev in če, pod kakšnimi pogoji.

S strani ministrstva smo na naša vprašanja dne 10. 6. 2015 prejeli odgovor, katerega citramo v nadaljevanju:

»Vaše vprašanje se nanaša na mobilno pomoč kot enega od sklopov socialno varstvene storitve **pomoč družini na domu**. Mobilna pomoč je torej eden od sklopov pomoči družini na domu, ki pa se v nasprotju s t.i. socialno oskrbo na domu (najpogosteje ji pravimo kar pomoč na domu), ni razvila. Na MDDSZ do sedaj za ta sklop nismo izdali nobenega dovoljenja za delo, niti nam ni poznan primer morebitne podelitve koncesije s strani občine.

Vsekakor gre za drugo obliko storitve od socialne oskrbe na domu, ki je namenjena drugačnim uporabnikom, drugačne so metode dela, verjetno bi bili tudi izvajalci drugi, ni pa slednje nujno.

Izračun cene storitve ni podrobneje opredeljen.

Pripravljajo se spremembe zakonodaje, ki bi v okviru drugega zakona podrobneje uredile tudi tematiko mobilne pomoči.

Trenutno zbiramo informacije ali se morda kje vseeno izvaja mobilna pomoč in na kakšnih podlagah. Po pridobitvi teh podatkov bomo zavzeli stališče in vam podrobneje odgovorili na vaša vprašanja».

Glede na to, da je področje mobilne pomoči tako nedorečeno in tudi na ministrstvu ne vedo kako v praksi urediti izvajanje mobilne pomoči, smo mnenja, da je v tem trenutku pomoč družini na domu smiselno opredeliti le kot socialno oskrbo na domu. Mobilno pomoč bi v odlok vključili, ko bomo prejeli ustrezna navodila ministrstva oz. bo to uredila ustrezna zakonodaja.

Drugih pomembnejših pripomb v razpravi ni bilo.

2. Cilji, ki se želijo doseči s sprejemom odloka:

S tem odlokem želimo skladno z novo zakonodajo definirati organiziranost izvajanja javne službe socialnovarstvene storitve pomoč na domu, obliko izvajanja javne službe, upravičence, obseg in vrste storitev, način uveljavljanja pravice do pomoči na domu, določitev cene storitev ter oprostitve plačil storitve, vse na način, da tudi po 1. 1. 2016 zagotovimo kvalitetno in strokovno izvajanje programa.

3. Pravne podlage in načela, po katerih naj se uredijo razmerja na tem področju

Pravne podlage so:

- Zakon o lokalni samoupravi;
- Zakon o socialnem varstvu;
- Pravilnik o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev;
- Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev.

4. Rešitve in posledice, ki bodo nastale s sprejemom predlaganega odloka:

S sprejemom odloka bo mogoče program izvajanja pomoči na domu prenesti na drugega izvajalca in uporabnikom omogočiti nadaljevanje prejemanja kakovostnih storitev pomoči in v obsegu, ki ga potrebujejo.

V predlaganem besedilu s skladno z zakonskimi pooblastili:

- določamo mrežo izvajanja javne službe in sicer na način, da jo praviloma izvajajo javni zavodi, koncesijo pa se podeli le, če to ni mogoče;
- postopek izbire izvajalca;
- ne glede na možnosti 100a. člena ZSV ne določamo dodatnih oprostitev uporabnikov pri plačilu stroškov za pomoč na domu.

5. Materialne obveznosti, ki bodo nastale s sprejemom predlaganega odloka:

S sprejetjem odloka se ne pričakuje novih finančnih ali materialnih obveznosti občine, saj je že po sedanjih ureditvi in podpisani pogodbi izvajalec pomoči na domu dolžan izvajati javno službo strokovno, racionalno in v skladu z veljavno zakonodajo ter standardi in normativi za to področje, dolžan izpolnjevati in zagotavljati kadrovske ter prostorsko-tehnične pogoje, voditi osnovno dokumentacijo upravičencev, evidenco dogovorov o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve, dnevnik opravljenih storitev ter podatke o plačilih ali oprostitvah plačil za storitve. Mestna občina Nova Gorica ima pravico vpogleda v dokumentacijo, izvajalec pa je dolžan najmanj enkrat letno občini podati pisno poročilo. Ceno storitev predlaga na podlagi določb Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev, potrdi pa jo pristojni občinski organ (Mestni svet). Ceno storitev predstavlja tisti del celotnih stroškov storitve, ki jih je dolžan plačati uporabnik oziroma njegovi zavezanci za plačilo. Celotne stroške sestavljajo stroški priprave dogovora, stroški vodenja in koordiniranja ter stroški za neposredno izvajanje storitve.

V skladu z Zakonom o socialnem varstvu se iz proračuna Mestne občine Nova Gorica financira najmanj v višini 50 % subvencije k ceni storitve in v višini, za katero je

upravičenec oziroma drug zavezanec delno ali v celoti oproščen. Odstotek subvencije določi Mestni svet, v letošnjem letu znaša delež subvencije 69,97%.

6. Druge pomembne okoliščine, glede vprašanj, ki jih ureja predlagani odlok:
Postopek izbire izvajalca mora biti zaključen čimprej, da se lahko z izvajanjem prične s 1. 1. 2016.

Mestnemu svetu Mestne občine Nova Gorica predlagamo, da obravnava Odlok o organiziranju in izvajanju javne službe socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu na območju Mestne občine Nova Gorica in ga sprejme.

Pripravili:
mag. Marinka Saksida
Načelnica Oddelka za družbene dejavnosti

Matej Arčon
ŽUPAN

Tamara Simčič
Višja svetovalka za družbene dejavnosti